

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: st. sekr. sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 września 2016 r. w Warszawie

sprawy R. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania R. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 30 grudnia 2014 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu R. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 11 sierpnia 2014 r. na stałe,
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz odwołującego R. N. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

R. N. w dniu 3 kwietnia 2015r. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 30 grudnia 2014r., znak: (...), odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o:

1. zmianę decyzji organu rentowego poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na stałe oraz
2. zwrot kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Dodatkowo ubezpieczony wnioskował o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego lekarza ortopedy w celu wydania opinii na okoliczność niezdolności do pracy na stałe (odwołanie od decyzji ZUS z dnia 2 kwietnia 2015r., znak: (...), k. 2-3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał na przepisy art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.). Wyjaśnił nadto, że w toku postępowania R. N. został skierowany na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 10 września 2014r. uznał badanego za zdolnego do pracy. Również komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 23 grudnia 2014r. uznała, że ubezpieczony jest zdolny do pracy. Wobec powyższego, Oddział zaskarżoną decyzją z dnia 30 grudnia 2015r. odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź ZUS na odwołanie z dnia 20 kwietnia 2015r., k. 4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. N. ur. (...), z zawodu specjalista ds. marketingu, ukończył Liceum Ogólnokształcące oraz uzyskał tytuł licencjata w Wyższej Szkole (...) (świadcstwo dojrzałości, k. 4 – 5 t. I a.r., zaświadczenie z dnia 3 lutego 2000r., k. 8 t. I a.r.);

Zatrudniony był:

- od dnia 1 lipca 1997r. do dnia 31 stycznia 1998r. w (...) S.A. w W. jako przedstawiciel handlowy (świadcstwa pracy, k. 5 – 6 t. I a.r.);

- od 1 maja 1998 roku do 6 marca 2009 roku z w (...) Sp. z o.o. jako przedstawiciel handlowy (świadcstwo pracy, t. II, k. 11 a.r.);

- od dnia 2 kwietnia 2009r. do dnia 9 marca 2010r. w (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku kierownika ds. handlowych (świadcstwo pracy, k. 9 – 10 t. II a.r.).

Ponadto w okresach od 7 marca 2009r. do 1 kwietnia 2009r. oraz od 1 lutego 2010r. ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom społecznym w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej (poświadczenie dla celów świadczeń emerytalno – rentowych z dnia 9 grudnia 2014r., k. 79 t. III a.r.).

R. N. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 lutego 2000r. do 31 lipca 2003r., a potem od dnia 30 listopada 2011r. do dnia 30 maja 2013r. (decyzje ZUS, k. 36 i 47 t. I a.r., wyrok z dnia 17 stycznia 2014r., k. 149 t. II a.r.).

W dniu 11 sierpnia 2014r. ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o rentę z tytułu niezdolności do pracy wraz z informacją dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych oraz zaświadczeniem o zatrudnieniu

i wynagrodzeniu z (...) Sp. z o.o. (wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy, t. II, k. 1-12 a.r.).

Po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, w tym: dokumentacji z przebiegu leczenia i wyników badań Lekarz Orzecznik ZUS wydał w dniu 10 września 2014r. orzeczenie, w którym ustalił, że R. N. nie jest osobą niezdolną do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 10 września 2014r., t. II, k. 21 a.r.). Następnie Komisja Lekarska ZUS nr (...) orzeczeniem z dnia 23 grudnia 2014r. potwierdziła zasadność stanowiska Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 10 września 2014r. i również uznała, że ubezpieczony nie jest osobą niezdolną do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS nr (...) z dnia 23 grudnia 2014r., t. II, k. 83 a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w decyzji z dnia 30 grudnia 2014r., znak: (...), odmówił R. N. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku – uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy i 22 dni oraz okresy składkowe w wymiarze 14 lat, 6 miesięcy i 23 dni, tj. łącznie staż wynoszący 16 lat, 10 miesięcy i 15 dni (decyzja ZUS z dnia 30 grudnia 2014r., znak: (...), t. II, k. 87 a.r.). Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji (odwołanie od decyzji ZUS z dnia 30 grudnia 2014r., znak: (...), k. 2-3 a.s.).

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2015r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego ortopedy celem ustalenia, czy R. N. jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego (poprawa lub pogorszenie), to na czym polegała (postanowienie z dnia 11 czerwca 2015r., k. 23 a.s.).

W opinii z dnia 3 sierpnia 2015r. biegły sądowy ortopeda K. K. wskazał na występujący u badanego stan po amputacji urazowej prawego podudzia, kikut długości ok. 26 cm, którego skóra jest zaczerwieniona ze zmianami guzkowymi, pełne zakresy ruchomości w stawach biodrowych, ruchy rotacji wewnętrzne sprawiające ból, bolesność uciskową wyrostków kolczystych kręgów L4, L5, S1, czynnościowe skrzywienie odcinka lędźwiowego kręgosłupa, objawy rozciągowe L. a H. obustronnie ujemne oraz brak niedowładów kończyn dolnych i kończyn górnych. W badaniu RTG prawego stawu biodrowego z dnia 25 marca 2015 roku stwierdzono resztkową dysplazję panewki. Zdaniem biegłego ortopedy przebyta amputacja podudzia ma wpływ na życie chorego – upośledza zdolność poruszania się, utrudnia dotarcie do pracy, poruszanie się podczas pracy. Biegły sądowy uznał, że ze względu na stan ortopedyczny opiniowany jest częściowo niezdolny do pracy na okres od dnia 23 grudnia 2014 roku do 31 grudnia 2016 roku (opinia biegłego sądowego ortopedy lek. K. K. z dnia 3 sierpnia 2015r., k. 46-48 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 22 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że nie podziela stanowiska wyrażonego w opinii biegłego ortopedy, gdyż zdaniem organu rentowego dotychczas wykonywane prace przez ubezpieczonego nie uzasadniają orzeczenia niezdolności do pracy fizycznej, ponieważ trudni się on pracą umysłową. Ponadto organ rentowy wskazał, że okresowo występujące zmiany skórne w obrębie kikuta są wskazaniem do leczenia w ramach zwolnień lekarskich. Wobec czego, organ rentowy wniósł o powołanie innego biegłego tej specjalności (pismo procesowe ZUS z dnia 22 września 2015r., k. 59-60 a.s.).

Postanowieniem z dnia 24 września 2015r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego sądowego ortopedy (z wyłączeniem K. K.) celem ustalenia, czy R. N. jest zdolny czy też całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego (poprawa lub pogorszenie), to na czym polegała (postanowienie z dnia 24 września 2015r., k. 61 a.s.).

W opinii biegłego sądowego ortopedy M. G. z dnia 16 grudnia 2015r. rozpoznano u pacjenta zespół bólowy przeciążeniowy prawego stawu biodrowego. W badaniu ortopedycznym stwierdzono: kontakt dobry, logiczny. Zorientowany prawidłowo. Pacjent rozbiera się samodzielnie. Spodnie zdejmuje na siedząco. Krzywizny kręgosłupa spłycone. Napięcie mięśni około kręgosłupowych zupełnie niewzmożone, niebolesne przy palpacji. Pacjent zgłaszał bolesność kręgosłupa przy ruchach. Ruchy kręgosłupa pełne, swobodne we wszystkich płaszczyznach i odcinkach, tj. w odcinku szyjnym rotacja po 60 stopni i pochylenie boczne po 40 stopni, rotacja tułowia po 35 stopni, pochylenie boczne po 30 stopni. Skłon do podłogi, gibkość prawidłowa. Kończyny górne równe, symetryczne, prawidłowo zbudowane. Stawy niebolesne, bez wysięku i obrzęku. Ruchy w stawach symetryczne, swobodne, bez ograniczeń. Bez ruchów patologicznych. Pacjent zakładał ręce za głowę i dotykał kciukiem dolnego kąta łopatki. Siła mięśniowa symetryczna, prawidłowa, bez zaników mięśniowych. Chwył sprawny, formowanie pięści małej i dużej prawidłowe. W odniesieniu do kończyn dolnych stwierdzono, że pacjent porusza się o kulach łokciowych, bez protezy. Amputacja podudzia prawego na wysokości 1/3. Skóra na szczycie kikuta zaczerwieniona, zimna, bolesna i wrażliwa. Zgięcie stawu kolanowego pełne, symetryczne. Po stronie prawej rotacja stawu biodrowego 10/20 stopni i po stronie lewej staw biodrowy rotacja 30/15 stopni. Zgięcie bioder po 120 stopni. Zdaniem biegłego ortopedy po przeanalizowaniu dokumentacji, wykonanym wywiadzie oraz przeprowadzonym badaniu uznać należy, że badany jest częściowo niezdolny do pracy. Powodem niezdolności jest zmniejszenie wydolności chodu w przebiegu amputacji urazowej podudzia prawego. Biegły uznał, że R. N. może wykonywać pracę umysłową, ale nie w pełnym wymiarze czasowym. Stwierdził, że od dnia 11 sierpnia 2014 roku jest częściowo niezdolny do pracy na trwałe (opinia biegłego sądowego ortopedy lek. M. G. z dnia 16 grudnia 2015r., k. 76-77 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 22 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że nie podziela stanowiska wyrażonego w opinii biegłego ortopedy co do czasokresu niezdolności do pracy. Wobec tego wniósł o powołanie innego biegłego tej specjalności (pismo procesowe ZUS z dnia 15 lutego 2016r., k. 84-85 a.s.).

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2016r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego sądowego ortopedy M. G. celem uzasadnienia stanowiska odnośnie trwałej częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonego oraz ustosunkowania się do zarzutów organu rentowego (postanowienie z dnia 16 lutego 2016r., k. 86 a.s.)

W opinii uzupełniającej z dnia 23 lutego 2016r. biegły sądowy ortopeda M. G. wskazał, że u R. N. nie następuje poprawa zdolności do pracy, a wręcz przeciwnie. Wskazał, że w jego opinii kikut jest mniej wytrzymały i R. N. nie może chodzić sprawnie z użyciem protezy. Dodatkowo biegły podkreślił, że u pacjenta nasilają się dolegliwości bólowe kręgosłupa i innych stawów i kończyn dolnych. W związku z tym jego stan nie będzie się polepszał, a to uzasadnia orzeczenie częściowej trwałej niezdolności do pracy (opinia uzupełniająca biegłego sądowego ortopedy lek. M. G. z dnia 23 lutego 2016r., k. 91 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 15 marca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że nie podziela stanowiska wyrażonego w opinii biegłego ortopedy, ponieważ praca R. N. nie wymaga wysiłku fizycznego, a jedynie umysłowego przez co nie może być mowy o niezdolności do pracy umysłowej. Wobec tego został zgłoszony wniosek o powołanie innego biegłego tej specjalności (pismo procesowe ZUS z dnia 15 lutego 2016r., k. 102-103 a.s.).

Postanowieniem z dnia 23 marca 2016r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy na takie okoliczności jak biegłych sądowych z dziedziny ortopedii (postanowienie z dnia 23 marca 2016r., k. 105 a.s.)

Opinię w dniu 11 czerwca 2016r. wydała biegła sądowa specjalistka medycyny pracy J. P., która rozpoznała u badanego stan po amputacji urazowej prawego podudzia. Po przeprowadzeniu badania i analizie dokumentacji zawartej w aktach sprawy, biegła wskazała, że ubezpieczony z powodu naruszenia sprawności organizmu jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 11 sierpnia 2014r. do czerwca 2018r. Wynika to z tego, że prace dotychczas wykonywane przez R. N. wymagały aktywnego trybu życia, dobrej mobilności przy pracy w terenie z klientami. Dysfunkcja narządu ruchu powoduje, iż ubezpieczony w znacznym stopniu utracił zdolność do takiej pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i umiejętnościami (opinia biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy J. P. z dnia 11 czerwca 2016r., k. 133-134 a.s.).

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych R. N.. Ich autentyczność, jak również zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy, nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Jednocześnie w toku postępowania Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu ortopedii: K. K. (k. 46-48 a.s.) i M. G. (k. 76-77 i 91 a.s.) oraz z dziedziny medycyny pracy J. P. (k. 133-134 a.s.).

Opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii K. K. została przez Sąd zaaprobowana w części dotyczącej uznania ubezpieczonego za osobę częściowo niezdolną do pracy. Argumentacja biegłego w tym zakresie jest zbieżna z argumentacją pozostałych biegłych sądowych, wobec czego zasługiwała na akceptację. Sąd nie podzielił jednak stanowiska biegłego odnośnie okresu orzeczonej częściowej niezdolności do pracy, gdyż argumentacja prezentowana przez biegłego była lakoniczna i nie uwzględniała wszystkich okoliczności wynikających ze stanu zdrowia R. N..

Opinie główna i uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu ortopedii M. G. zostały przez Sąd zaaprobowane w całości, gdyż podobnie jak biegły K. K., M. G. potwierdził, że ubezpieczony jest osobą częściowo niezdolną do pracy. Biegły dodatkowo wskazał, że stan ubezpieczonego ulega pogorszeniu, a obecny stan kikuta uniemożliwia mu normalne funkcjonowanie. Argumentacja biegłego w tym zakresie jest spójna i w sposób logiczny tłumaczy przyczyny orzeczenia

trwałej niezdolności do pracy. Biegły powołał się w tym zakresie na występujący ból kręgosłupa i pogarszający się stan kikutu. W związku z powyższym stanowisko biegłego w pełni zasługiwało na akceptację.

Opinię biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy J. P. Sąd zaaprobował w części. Biegła nie miała wątpliwości, iż obecny stan zdrowia ubezpieczonego uzasadnia orzeczenie częściowej niezdolności do pracy. Sąd nie podzielił jednak opinii biegłej, że jest to okresowa częściowa niezdolność do pracy. Biegła badała R. N. jako ostatnia, dysponowała najszerszym materiałem dowodowym, w szczególności opinią biegłego ortopedy M. G., który jasno wyjaśnił, iż stan ubezpieczonego się pogarsza. Zdaniem Sądu, w takiej sytuacji nielogiczne i niedostatecznie uzasadnione jest przyjęcie, że mimo pogarszającego się stanu zdrowia R. N., po dacie podanej przez biegłą będzie on mógł w pełni swobodnie wykonywać pracę. Biegła zresztą w żaden sposób nie uzasadniła, dlaczego uznała ubezpieczonego za niezdolnego do pracy do czerwca 2018r. W ocenie Sądu, brak przejawów poprawy stanu zdrowia, a w zasadzie stale pogarszający się stan po amputacji nie może prowadzić do innych wniosków niż uznanie ubezpieczonego za trwale częściowo niezdolnego do pracy. W związku z powyższym należało zgodzić się z biegłą z zakresu medycyny pracy wyłącznie w części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie R. N. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 30 grudnia 2014r., znak: (...), jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. (Dz. U z 2015r. poz. 748 z późn. zm.) o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl art. 57 ust. 2 przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Wskazane warunki muszą być spełnione łącznie. Pierwszy z nich, tj. niezdolność do pracy, jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03, OSNAPiUS rok 2004, Nr 19, poz. 340.).

Kolejna przesłanka, o której mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej, wiąże się z treścią art. 58. Wskazany przepis określa w ust. 1, że warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Jeśli chodzi zaś o trzeci z warunków z art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, to wiąże się on z okresami, w czasie których powinna powstać niezdolność do pracy (bądź w ciągu 18 miesięcy od ich ustania), aby ubezpieczony mógł skorzystać z prawa do renty.

Wskazywane warunki, z wyjątkiem niezdolności do pracy, nie podlegają ocenie, jeśli w oparciu o art. 61 ustawy emerytalnej prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu. Następuje to wtedy, kiedy w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy. W przypadku postępowania o przywrócenie prawa do renty koniecznym i jedynym warunkiem jej ponownego przyznania jest ustalenie tylko jednej z przesłanek warunkujących przyznanie prawa do świadczenia, tj. niezdolności do pracy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2013r., III AUa 1204/12).

W rozpatrywanej sprawie R. N. po raz kolejny wystąpił z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy i – jak wynika z opinii wszystkich biegłych, którzy opiniowali w sprawie - w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty, którą pobierał do 30 maja 2013r., ponownie stał się niezdolny do pracy. Wobec tego, z uwagi na brzmienie art. 61 ustawy emerytalnej, warunki wynikające z art. 57 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy nie podlegały badaniu.

Niezdolność do pracy, wbrew stanowisku organu rentowego, wystąpiła u R. N. przed upływem 18 miesięcy od ustania prawa do poprzednio pobieranej renty, a wynika to z opinii biegłej z zakresu medycyny pracy J. P., której organ rentowy nie kwestionował oraz z opinii biegłych sądowych specjalistów z dziedziny ortopedii. Wszyscy wskazani biegli zgodni byli co do tego, że R. N. jest osobą częściowo niezdolną do pracy. W jego przypadku schorzenia natury ortopedycznej mające decydujące znaczenie dla oceny zdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji, mają taki stopień zaawansowania, że dają podstawy do orzeczenia częściowej niezdolności do pracy, co Sąd z przyczyn wskazanych zaakceptował. Ostatecznie i organ rentowy takiego stanowiska wyrażonego przez biegłych nie kwestionował (k. 80-81 a.s.).

Zgodnie z treścią art. 59 ust. 1 ustawy emerytalnej, osobie, która spełniła warunki określone w art. 57, przysługuje:

- 1) renta stała - jeżeli niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta okresowa - jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego, R. N. spełnił przesłankę niezbędną do otrzymania świadczenia rentowego z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Świadczenie zostało mu przyznane na stałe, gdyż schorzenie narządu ruchu nie rokuje istotnej poprawy, co zaakcentował biegły ortopeda M. G., a z czym Sąd w pełni się zgodził.

Rozstrzygając kwestię czasu, na który powinno być przyznane ubezpieczonemu świadczenie rentowe Sąd miał na względzie, że niezdolność do pracy jest stanem, który może ulegać zmianom, stąd określenie "trwała niezdolność

do pracy" i "renta stała". Wskazane pojęcia prawne mają inną treść niż w języku potocznym, odpowiadając raczej określeniom "niezdolność orzekana na czas określony" i "niezdolność orzekana na czas nieokreślony".

Renta stała, w rozumieniu art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń Społecznych, odnoszona jest do trwałości niezdolności do pracy, a nie "trwałości" prawa do renty. Orzeczenie o niezdolności do pracy na okres dłuższy niż 5 lat nie jest orzeczeniem stwierdzającym tę niezdolność na zawsze, jest tylko prognozą - zgodną ze stanem wiedzy medycznej - że wcześniej nie zajdą zmiany zdrowia badanego, uzasadniające zmianę oceny niezdolności do pracy (B. Gudowska (w:) B. Gudowska, K. Ślebzak (red.). Emerytury i renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emerytury pomostowe. Komentarz, Warszawa 2013, s. 183).

W rozważanym przypadku, choć ubezpieczony jest osobą młodą – co akcentował organ rentowy w zastrzeżeniach do opinii (k. 85 a.s.) - to jednak ta okoliczność nie wyklucza możliwości przyznania renty stałej. Wiek nie jest w tym wypadku żadnym wyznacznikiem, nadto przyjmowanie, tak jak Zakład, że jeśli ktoś jest młody, to automatycznie istnieje możliwość poprawy stanu zdrowia, także jest stanowiskiem błędnym. R. N. to osoba faktycznie stosunkowo młoda (obecnie ukończył 39 lat), nie mniej jednak uczestniczył w wypadku komunikacyjnym w 1999 roku i w wyniku tego nastąpiła amputacja urazowa w 1/3 dalszej nogi prawej. Pomimo tego ubezpieczony przez wiele lat był aktywny zawodowo, choć były okresy, gdy pobierał okresową rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W związku z długim okresem jaki upłynął od wypadku i od amputacji, kikut stał się słabszy i bardziej wrażliwy, a także mniej wytrzymały i ten stan – wedle oceny biegłego sądowego M. G. – będzie się tylko pogłębiał. Dodatkowym problemem u R. N. i generalnie u chorych po amputacji, co akcentował biegły sądowy K. K., są wczesne zmiany zwyrodnieniowe w stawach biodrowych, kolanowych i w kręgosłupie, które z uwagi na utrwalony charakter braku pełnosprawnej kończyny dolnej, nie będą się cofały, a raczej tylko pogłębiały. Ubezpieczony w związku z tym sprawności nie odzyska i tym samym poprawa jego stanu zdrowia nie jest możliwa, a wręcz przeciwnie, nastąpi raczej proces pogorszenia stanu kikutu, stanu kręgosłupa i stawów. Co istotne, ubezpieczony choć wykonuje pracę mającą raczej charakter umysłowy, to musi być mobilny i wydolny lokomocyjnie, gdyż praca przedstawiciela handlowego, specjalisty ds. marketingu czy też osoby świadczącej w ramach działalności gospodarczej usługi marketingowe i gastronomiczne w dużej mierze opiera się na kontaktach z klientami i wymaga przemieszczania się. Sprawność kończyn dolnych w takim przypadku ma istotne znaczenie. Ubezpieczony pomimo amputacji jednej z kończyn dolnych, przez wiele lat realizował pracę zawodową, ale jego stan zdrowia z upływem czasu i wraz ze „zużyciem” kikutu, pogarsza się i nie rokuję poprawy w przyszłości. Kwestie te jasno, logicznie oraz w zgodzie z wiedzą i dokumentacją medyczną przedstawił biegły sądowy M. G.. Zdaniem Sądu takie stanowisko zasługiwało na aprobatę biorąc pod uwagę choćby tę okoliczność, że brak części kończyny dolnej, to nie jest stan przejściowy, ale trwałe i bezwzględnie nieodwracalne, z którym dodatkowo wiążą się wskazywane przez biegłego, pogłębiające się dolegliwości, które w przyszłości tylko będą przebiegały na sile.

Podsumowując, Sąd zaaprobował stanowisko, że częściowa niezdolność R. N. do pracy ma charakter trwały, a istnieje od daty złożenia wniosku o rentę, czyli od 11 sierpnia 2014r., co potwierdzili biegli sądowi M. G. i J. P..

Uwzględniając powyższe, Sąd Okręgowy - na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. - zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał R. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 11 sierpnia 2014r. na stałe.

Sąd na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. 2013r., poz. 490 – tekst jedn. ze zm.) zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz R. N. kwotę po 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wskazanej kwoty wynika z brzmienia w/w rozporządzenia obowiązującego przed datą 1 sierpnia 2015r., odwołanie wpłynęło bowiem w kwietniu 2015r. W związku z tym zastosowanie znajduje § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. 2015r., poz. 1078), który wskazuje, że do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Podobna treść zawarta została również w § 21 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22

października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804), który z tego względu w rozpatrywanej sprawie nie ma zastosowania.

.

ZARZĄDZENIE

(...)